

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 10. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 22. kolovoza 2023. godine, i na 8. sjednici Doma naroda, održanoj 30. kolovoza 2023. godine, usvojila je

ZAKON

O SLOBODI PRISTUPA INFORMACIJAMA NA RAZINI INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE

DIO PRVI - UVODNE ODREDBE

Članak 1. (Predmet zakona)

(1) Ovim zakonom propisuje se pravo na pristup informacijama i ponovnu uporabu dokumenata u posjedu institucija vlasti Bosne i Hercegovine, pravnih osoba koje osnivaju institucije Bosne i Hercegovine sukladno odredbama Zakona o registriranju pravnih osoba koje osnivaju institucije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 37/03 i 76/11) i neovisnih tijela Bosne i Hercegovine osnovanih posebnim zakonom (u daljnjem tekstu: institucije BiH), a koje se ostvaruje na način i u postupku propisanim ovim zakonom.

(2) Ovim zakonom preuzimaju se odredbe Direktive (EU) 2019/1024 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. godine o otvorenim podacima i ponovnoj uporabi dokumenata javnog sektora.

Članak 2. (Opseg primjene)

(1) Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na stranke u sudskom, upravnom i na zakonu utemeljenim postupcima, za koje je dostupnost informacijama iz tih postupaka utvrđena posebnim propisom.

(2) Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na informacije za koje postoji obveza čuvanja tajnosti, u skladu s posebnim propisima kojima se uređuje područje tajnih podataka.

Članak 3. (Cilj zakona)

Cilj ovog zakona je omogućiti i osigurati ostvarivanje prava na slobodan pristup informaciji fizičkoj i pravnoj osobi, putem otvorenosti i javnosti djelovanja institucija BiH, u skladu s međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima i slobodama i općeprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, ovim i drugim zakonom, radi ostvarenja i zaštite interesa javnosti i ostvarenja slobodnog i demokratskog poretka i otvorenog društva.

Članak 4.
(Uporaba izraza u muškom i ženskom rodu)

Riječi koje su radi preglednosti u ovom zakonu navedene u jednom rodu se bez diskriminacije odnose i na muški i na ženski rod.

Članak 5.
(Značenje pojedinih izraza)

Izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

a) **korisnik prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu dokumenata** (u daljnjem tekstu: korisnik) jest svaka domaća ili inozemna fizička i pravna osoba;

b) **institucija BiH** u smislu odredaba ovog zakona je tijelo zakonodavne, sudbene ili izvršne vlasti koje je zakonom utemeljeno, kojemu je zakonom povjereno obavljanje javnih ovlasti, koje se financira iz javnih prihoda, kao i kojemu je posebnim zakonom povjereno obavljanje poslova uprave na razini Bosne i Hercegovine. Institucija BiH je i pravna osoba koju osnivaju institucije Bosne i Hercegovine sukladno odredbama Zakona o registriranju pravnih osoba koje osnivaju institucije Bosne i Hercegovine i drugi subjekti Bosne i Hercegovine osnovani posebnim zakonom;

c) **informacija** podrazumijeva svaki sadržaj u posjedu institucija BiH, zabilježen u bilo kojem obliku, a koji je institucija BiH sačinila, primijenila ili dobila neovisno o vremenu nastanka ili kategorizacije;

d) **dokument** znači svaki sadržaj bez obzira na medij (papir ili elektronički oblik ili kao zvučni, vizualni ili audiovizualni zapis) ili svaki dio takvog sadržaja;

e) **međunarodna informacija** je informacija koju je Bosni i Hercegovini ustupila strana država ili međunarodna organizacija s kojom Bosna i Hercegovina surađuje ili je njezina članica;

f) **pravo na pristup informaciji** obuhvaća pravo na traženje i dobivanje informacije te obvezu institucije BiH da omogući pristup zatraženoj informaciji, odnosno da objavljuje informaciju neovisno o postavljenom zahtjevu, kada takvo objavljivanje proizlazi iz obveze propisane zakonom ili drugim propisom;

g) **ponovna uporaba dokumenata** podrazumijeva uporabu dokumenata u posjedu institucije BiH, u komercijalnu ili nekomercijalnu svrhu različitu od izvorne svrhe za koju je dokument nastao, a koja se ostvaruje u okviru zakonom ili drugim propisom određenog djelokruga ili posla koji se uobičajeno smatra javnim poslom. Razmjena dokumenata između institucija BiH radi obavljanja poslova iz njihovog djelokruga ne predstavlja ponovnu uporabu;

h) **test razmjernosti i javnog interesa** je procjena razmjernosti između razloga za omogućavanje pristupa informaciji i razloga za ograničenje te omogućavanje pristupa informaciji ako prevlada javni interes;

- i) **vlasnik informacije** je institucija BiH u čijem je djelokrugu nastala informacija, odnosno tijelo druge države ili međunarodne organizacije u čijem je djelokruga rada nastala međunarodna informacija;
- j) **Središnji portal javnih informacija** je javno dostupni alat na internetu koji korisnicima omogućava trajni pristup informacijama pohranjenim u bazi elektroničkih dokumenata i/ili fizičkim zbirkama dokumenata;
- k) **strojno čitljiv oblik** je oblik datoteke strukturiran tako da ga programska aplikacija može lako identificirati, prepoznati i iz njega izdvojiti određene podatke, uključujući pojedinačne podatke i njihovu unutarnju strukturu;
- l) **otvoreni oblik** je oblik datoteke koji je neovisan o korištenoj platformi i dostupan javnosti bez ograničenja koja bi sprječavala ponovnu uporabu;
- m) **portal otvorenih podataka** je podatkovni čvor koji služi za prikupljanje, kategorizaciju i distribuciju otvorenih podataka institucija BiH. Portal predstavlja svojevrsni katalog metapodataka koji omogućava lakše pretraživanje otvorenih podataka;
- n) **metapodaci** su podaci o podacima, odnosno podaci koji opisuju značajke nekog izvora. Oni mogu opisivati jedan podatak, cijelu skupinu podataka ili samo neki dio cjeline;
- o) **proaktivna objava informacija** je kontinuirana samoinicijativna objava određenih vrsta informacija na internetskim stranicama institucija BiH u otvorenom obliku, što podrazumijeva oblik datoteka, koji je neovisan o korištenoj platformi i bez ograničenja za ponovljenu uporabu;
- p) **odgovorna osoba** u smislu ovog zakona je osoba zaposlena u instituciji BiH, čije je činjenje ili nečinjenje dovelo do povrede odredaba ovog zakona;
- r) **Žalbeno vijeće pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Žalbeno vijeće)** je pravna osoba za rješavanje povodom žalbi u drugostupanjskom postupku;
- s) **treća osoba** je bilo koja fizička ili pravna osoba koja posjeduje podatke, a nije institucija BiH;
- t) **osobni podatak** je podatak definiran sukladno propisima o zaštiti osobnih podataka.

DIO DRUGI - NAČELA ZAKONA

Članak 6.

(Načelo transparentnosti i otvorenosti, zabrana diskriminacije, ravnopravnost spolova i zaštita osobnih podataka)

- (1) Sve informacije institucija BiH smatraju se otvorenim i javnim, osim ako je neobjavljivanje u potpunosti opravdano i utemeljeno na zakonom propisanim iznimkama.
- (2) Ovaj zakon temelji se na načelu zabrane diskriminacije u skladu s odredbama Zakona o zabrani diskriminacije u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 59/09 i 66/16).

(3) Ovaj zakon temelji se na načelu ravnopravnosti spolova, u skladu s odredbama Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 32/10 - pročišćeni tekst).

(4) Institucije BiH te svaka fizička ili pravna osoba na koju se odnose odredbe ovog zakona dužna je dosljedno postupiti sukladno propisima o zaštiti osobnih podataka.

Članak 7.
(Načelo slobode pristupa informaciji)

Sve informacije dostupne su svakoj domaćoj ili inozemnoj fizičkoj i pravnoj osobi, bilo putem proaktivne objave ili podnošenjem zahtjeva za slobodu pristupa informaciji.

Članak 8.
(Načelo otvorene vlasti)

Kako bi se promicalo dobro upravljanje, osiguralo sudjelovanje javnosti i borba protiv korupcije, institucije BiH će, u obavljanju svoje dužnosti, pružati usluge što je moguće otvorenije.

Članak 9.
(Načelo pravovremenosti, potpunosti i točnosti informacija)

Institucije BiH dužne su osigurati lak, brz i učinkovit pristup informacijama, tako da informacije koje institucije BiH objavljuju, odnosno daju, moraju biti pravovremene, potpune i točne.

Članak 10.
(Načelo jednakosti korisnika)

(1) Pravo na pristup informacijama i ponovnu uporabu dokumenata pripada svim korisnicima na jednak način i pod jednakim uvjetima.

(2) Vlasnik informacije ne smije staviti korisnike u neravnopravan položaj, a osobito na način da se pojedinim korisnicima informacija pruža prije nego ostalima ili na način koji ih stavlja u povoljniji položaj.

Članak 11.
(Načelo raspolaganja informacijom)

Korisnik koji raspolaže informacijom, u skladu s ovim zakonom, ima pravo tu informaciju javno iznositi.

Članak 12.
(Načelo međusobnog poštivanja i suradnje)

Odnos institucija BiH i korisnika temelji se na suradnji i pružanju pomoći te međusobnom uvažavanju i poštivanju ljudskog dostojanstva.

Članak 13.
(Načelo besplatnog ustupanja informacija)

Vlasnik informacije dužan je besplatno ustupiti informaciju, kao i ponovnu uporabu informacije.

DIO TREĆI - OBVEZA INSTITUCIJA BiH

Članak 14.
(Proaktivna objava informacija)

(1) Institucija BiH dužna je, na svojoj internetskoj stranici ili na drugi pogodan način, redovito objavljivati i ažurirati informacije iz svoga djelokruga rada na lako dostupan način kad god je to moguće i odgovarajuće, u strojno čitljivom obliku, u roku od 15 dana od dana nastanka informacije.

(2) Obveza iz stavka (1) ovoga članka uključuje posebno sljedeće vrste informacija:

- a) informacije o instituciji BiH, kao što su pravna osnova propisana zakonom te drugim pravnim okvirom, djelokrug rada, popis ključnih poslova i dokumenata koje donosi institucija BiH, interni akti, dužnosti, mjerodavnosti i ovlasti institucije BiH;
- b) informacije o organizaciji institucije BiH, kao što su: organizacijska struktura, informacije o zaposlenima (ime i prezime, radno mjesto, stupanj školske spreme, iznos plaće i kontakt- informacije), zatim statistički podaci i izvješća o radu;
- c) informacije o radu, kao što su strategije, planovi rada, politike, aktivnosti i akcijski planovi;
- d) odluke i akte, kao što su propisi, opći akti i dokumenti koje donosi institucija BiH, a koji utječu na interese korisnika;
- e) informacije o načinu odlučivanja i mogućnostima sudjelovanja javnosti, uključujući informacije o javnim savjetovanjima i drugim oblicima sudjelovanja, informacije o sjednicama, dnevnom redu, zaključcima i zapisnicima sjednica, kao i omogućavanja prisutnosti javnosti na sjednicama, u smislu navođenja načina i rokova prijave te broja sudionika;
- f) informacije o financiranju, kao što su planirani proračun, izvješće o prihodima i rashodima, revizija i evaluacija i druge financijske informacije;
- g) informacije o bespovratnim sredstvima koje dodjeljuje institucija BiH, kao što su subvencije, donacije, potpore, projektna sredstva uz navođenje primatelja, iznosa i razdoblja na koje se sredstva dodjeljuju;
- h) informacije o javnim nabavama, uključujući informacije o postupku javne nabave, kriterijima, rezultatima i ugovorima te izvješća o ispunjenju ugovora;
- i) informacije o javnim natječajima, uključujući i tekst natječaja, dokumentaciju potrebnu za sudjelovanje u natječaju (ako postoji), fazama u postupku natječaja, kao i konačnom rezultatu natječaja;

- j) informacije o uslugama koje institucija BiH pruža korisnicima, kao što su naziv i pravna osnova, naputci, rokovi, formulari, informacije o naknadama, pristojbama i drugim plaćanjima;
- k) informacije o registrima, bazama i popisima koje institucija BiH vodi, načinu pristupa (internetom ili na drugi način), odnosno poveznicama na one kojima se može pristupiti internetom;
- l) informacije o pravu na pristup informacijama koji uključuje informacije o načinu ostvarivanja prava, pravnom okviru, procedurama za ostvarivanje prava, kontakt-informacijama službenika za informiranje, pravu na žalbu i predstavku, formular za podnošenje zahtjeva, godišnje izvješće, registar zahtjeva i druge pojedinosti za korisnike prava na pristup informacijama;
- m) druge informacije za koje obveza objavljivanja proizlazi iz posebnog zakona ili drugog propisa.

(3) Osim informacija navedenih u stavku (2) ovog članka, institucija BiH objavljuje i sve druge informacije važne za rad, organizaciju, odlučivanje i financiranje, što uključuje i objavljivanje informacija u obliku vodiča, sažetka i drugim razumljivim oblicima pristupačnim korisnicima informacija, objavljivanje važnih informacija na oglasnoj ploči institucija BiH, kao i osiguranje određenog broja primjeraka važnijih dokumenata.

Članak 15.

(Dostavljanje dokumenata u Središnji portal javnih informacija)

- (1) Institucije BiH dužne su dokumente iz članka 14. stavka (2) ovog zakona u elektroničkom obliku objavljivati i ažurirati na Središnjem portalu javnih informacija radi njihove trajne dostupnosti.
- (2) Poslove vođenja i održavanja Središnjeg portala javnih informacija obavlja Generalno tajništvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.
- (3) Način organiziranja i vođenja Središnjeg portala javnih informacija na razini institucija Bosne i Hercegovine propisuje se pravilnikom, koji se temelji na sadržaju Politike proaktivne transparentnosti, a koji na prijedlog Generalnog tajništva Vijeća ministara Bosne i Hercegovine donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 16.

(Javnost rada)

- (1) Institucija BiH obvezna je javnost informirati o:
 - a) sjednicama i dnevnom redu zasjedanja, vremenu održavanja, načinu rada i mogućnostima neposrednog uvida u njihov rad;
 - b) broju osoba kojima se može istodobno osigurati neposredan uvid u rad institucije BiH, pri čemu se mora voditi računa o redoslijedu prijavljivanja.

(2) Institucija BiH nije dužna osigurati neposredan uvid u svoj rad kada se radi o pitanjima u kojima se po zakonu javnost mora isključiti, odnosno ako se radi o informacijama za koje postoje ograničenja prava na pristup informacijama, u skladu s odredbama ovog zakona.

(3) Institucija BiH poduzima mjere da objavi sadržaj javnih dokumentata kada je to u interesu promicanja transparentnosti i učinkovitosti rada institucije BiH, kao i poticanja informativnog učinka javnosti u vezi s pitanjima od javnog interesa.

Članak 17. **(Službenik za informiranje)**

(1) Institucija BiH obvezna je, radi osiguranja pristupa informacijama, imenovati službenika za informiranje u roku od šest mjeseci dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, čiji se službeni podaci s kontakt-adresom dostavljaju Instituciji ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine i Žalbenom vijeću te objavljuju na internetskoj stranici institucije BiH u roku od osam dana od dana imenovanja.

(2) Žalbeno vijeće vodi popis institucija BiH koje su obvezne postupati po ovom zakonu, kao i popis službenika za informiranje, koji objavljuju u strojno čitljivom obliku na internetskoj stranici Žalbenog vijeća, uz obvezu redovitog ažuriranja.

(3) Institucija BiH obvezna je osigurati dostavu svakog zahtjeva za slobodu pristupa informacijama na mjerodavno postupanje organizacijskoj jedinici u okviru institucije BiH koja je vlasnik informacije, radi provođenja postupka donošenja rješenja povodom zahtjeva.

(4) Rješenje iz stavka (3) ovog članka obvezno se dostavlja i službeniku za informiranje institucije BiH.

(5) Službenik za informiranje uredno vodi evidencije o broju zaprimljenih zahtjeva, vrsti traženih informacija, broju donesenih rješenja, broju konačnih rješenja, broju zahtjeva po kojima nisu donesena rješenja i načinu postupanja tijela javne vlasti.

(6) Evidenciju iz stavka (5) ovog članka službenik za informiranje svaka tri mjeseca dostavlja rukovoditelju institucije BiH, Žalbenom vijeću i Instituciji ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine.

(7) Sastavni dio izvješća iz stavka (6) ovog članka čine analiza i ocjena ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija u instituciji BiH, podaci i analiza o predmetima povodom žalbi, inspekcijskom nadzoru i počinjenim prekršajima zbog povrede prava na pristup informacijama i ponovne uporabe dokumenata, s prijedlozima mjera za otklanjanje nedostataka i nepravilnosti.

(8) Službenik za informiranje dužan je sačiniti i u godišnje izvješće o radu institucije BiH, koje se u zakonom propisanoj proceduri upućuje Vijeću ministara Bosne i Hercegovine i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, a koje obvezno uključuje i evidenciju o broju zaprimljenih zahtjeva, vrsti traženih informacija, broju donesenih rješenja, broju konačnih rješenja, broju zahtjeva po kojima nisu donesena rješenja i načinu postupanja institucije BiH.

(9) Godišnje izvješće iz st. (6) i (7) ovog članka službenik za informiranje obvezno objavljuje i na internetskoj stranici institucije BiH.

(10) Službenik za informiranje obavlja poslove redovitog objavljivanja i ostalih informacija sukladno unutarnjem ustroju institucije BiH.

(11) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, u cilju učinkovitije provedbe ovog zakona donosi Vodič za pristup informacijama, kojim se detaljno uređuje način ostvarivanja prava građana na pristup informacijama koje su u posjedu institucija BiH, s pripadajućim obrascima kojima se osigurava brže i jednostavnije ostvarivanje prava na pristup informacijama, a koje se objavljuju na internetskoj stranici institucije BiH u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 18. (Registar zahtjeva)

(1) Službenik za informiranje u instituciji BiH vodi poseban registar zahtjeva za pristup informacijama koji sadrži upise o proceduralnim koracima, rješenju zahtjeva te podatke o žalbenom ili sudskom postupku.

(2) Institucija BiH objavljuje podatke iz registra zahtjeva na svojoj internetskoj stranici, uz zaštitu osobnih podataka korisnika i trećih osoba, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

(3) Sadržaj i način vođenja registra iz stavka (1) ovog članka pravilnikom propisuje ministar pravde Bosne i Hercegovine u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

DIO ČETVRTI - OGRANIČENJE PRAVA NA PRISTUP INFORMACIJAMA

Članak 19. (Ograničenja i njihovo trajanje)

(1) Informacija u posjedu institucije BiH je javna, a pravo na pristup informaciji ostvaruje se na način i u postupku propisanim ovim zakonom.

(2) Pristup informacijama može se ograničiti u cilju zaštite privatnosti fizičkih osoba, zaštite osobnih podataka korisnika i trećih osoba, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

(3) Ograničenje iz stavka (2) ovog članka se ne primjenjuje na informacije o imenima zaposlenih rukovodećih službenika i drugih osoba koje sudjeluju u javnim poslovima, njihovim plaćama, drugim приходima plaćenim iz proračunskih sredstava, troškovima koji se odnose na javne aktivnosti te osobe, postojanje sukoba interesa, kao i njihove kvalifikacije.

(4) Pristup informacijama može biti ograničen ako se može razumno očekivati da bi omogućavanjem pristupa informaciji nastala ozbiljna šteta glede sljedećih interesa:

- a) nacionalne sigurnosti i međunarodnih odnosa, ako informacija nosi oznaku tajnosti u skladu sa zakonom ili općim aktom donesenim na temelju zakona kojim se propisuje tajnost podataka;
- b) javnog reda, ako informacija nosi oznaku tajnosti u skladu sa zakonom ili općim aktom donesenim na temelju zakona kojim se propisuje tajnost podataka;
- c) tijekom inspekcije, kontrole i nadzora koji provodi institucija BiH ako bi se njezinim objavljivanjem onemogućio rad tijela koje obavlja upravni nadzor, inspeksijski nadzor, odnosno nadzor zakonitosti rada i akata;
- d) komercijalnih i drugih ekonomskih interesa te ekonomske, monetarne i tečajne politike i
- e) okoliša.

(5) Institucija BiH ograničit će pristup informacijama koje se tiču jednakosti stranaka u sudskim postupcima i učinkovitosti pravosuđa, postupaka koje vode mjerodavna tijela u prethodnom kaznenom ili stegovnom postupku za vrijeme trajanja tih postupaka, osim ako posebnim zakonom nije drukčije propisano i ukoliko bi se objavljivanjem informacije onemogućilo učinkovito, neovisno i nepristrano izvršenje odluke ili sankcije institucije BiH.

(6) Institucija BiH može ograničiti pristup informaciji ako se radi o informaciji u postupku izrade unutar jedne ili između više institucija BiH, radnih skupina ili povjerenstava te u razmjeni stavova i mišljenja, čija bi objava prije završetka izrade cjelovite i konačne informacije mogla ozbiljno narušiti proces njezine izrade.

(7) Institucija BiH može ograničiti pristup informaciji:

- a) ako je informacija porezna tajna, sukladno zakonu;
- b) u slučaju ponovne uporabe informacije od podnositelja zahtjeva, ako je informacija zaštićena propisima kojima se uređuje pravo intelektualnog vlasništva.

(8) Informacije iz st. (4) i (7) ovog članka postaju dostupne javnosti nakon što prestanu razlozi na temelju kojih je institucija BiH ograničila pravo na pristup informaciji.

Članak 20.

(Test razmjernosti i javnog interesa)

(1) Institucija BiH može objaviti traženu informaciju, bez obzira na utvrđenu iznimku propisanu ovim zakonom, ako je to opravdano javnim interesom i uzeti u obzir svaku korist i svaku štetu koja može proizaći iz toga.

(2) Prilikom odlučivanja o tome je li objavljivanje informacije opravdano javnim interesom, institucija BiH razmatra okolnosti kao što su, ali nisu ograničene na: svako nepoštivanje zakonske obveze, postojanje bilo kakvog prijestupa, sudske pogreške, zlouporabu vlasti ili nemar u

obavljanju službene dužnosti, neovlašteno korištenje javnih fondova ili opasnost po zdravlje ili sigurnost pojedinca, javnosti ili okoline.

(3) Ako institucija BiH utvrdi informaciju kao iznimku u javnom interesu, rješenjem obavještava podnositelja zahtjeva.

Članak 21. (Razdvajanje ili djelomičan pristup informaciji)

Ako se utvrdi da je dio tražene informacije izuzet, mjerodavna institucija BiH razdvojiti će taj dio i podijeliti ostatak informacije, uz precizno navođenje koja iznimka ili iznimke su primijenjene i na koje dijelove dokumenta ili dokumenata.

DIO PETI - POSTUPAK OSTVARIVANJA PRAVA NA PRISTUP INFORMACIJAMA

Članak 22. (Ostvarivanje prava na pristup informaciji)

(1) Institucija BiH obvezna je omogućiti pristup informacijama:

- a) pravovremenim objavljivanjem informacija o svojem radu na primjeren i dostupan način, odnosno na internetskim stranicama institucija BiH, Središnjem portalu javnih informacija institucija BiH ili objavom u službenom ili javnom glasilu;
- b) davanjem informacije korisniku koji je podnio zahtjev na jedan od sljedećih načina:
 - 1) neposrednim davanjem informacije,
 - 2) davanjem informacije pisanim putem,
 - 3) omogućavanjem uvida u dokumente i izradu preslike dokumenta koji sadrži traženu informaciju;
 - 4) dostavljanjem preslike dokumenta koji sadrži traženu informaciju;
 - 5) na drugi način prikladan za ostvarivanje prava na pristup informaciji.

(2) Podnositelj zahtjeva u zahtjevu za pristup informaciji može naznačiti prikladan način primitka informacije, a ako ne naznači, informacija će se dostaviti na način na koji je podnesen zahtjev, odnosno na najekonomičniji način.

Članak 23. (Pristup informacijama po zahtjevu stranke)

(1) O zahtjevu za pristup informacijama odlučuje institucija BiH koja je vlasnik zahtjevom tražene informacije.

(2) Podnositelj zahtjeva ostvaruje pravo na pristup informaciji podnošenjem pismenog zahtjeva mjerodavnoj instituciji BiH na jednom od jezika i pisama u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini.

(3) Pisani zahtjev sadrži: naziv i sjedište institucije BiH, podatke bitne za prepoznavanje tražene informacije, ime, prezime i adresu fizičke osobe koja je korisnik informacije, odnosno naziv i sjedište pravne osobe.

(4) Pisanim zahtjevom u smislu stavka (2) ovog članka smatra se zahtjev podnesen elektroničkom poštom, pod uvjetom da sadrži sve elemente navedene u stavku (3) ovog članka.

(5) Podnositelj zahtjeva nije obvezan navesti razloge zbog kojih traži pristup informaciji.

(6) Zahtjevom za pristup informacijama ne smatra se: davanje mišljenja, objašnjenja ili naputaka vezano uz ostvarivanje nekog prava ili izvršenje obveze, izrada analize ili tumačenje nekog propisa, kao ni stvaranje nove informacije.

(7) Ako institucija BiH koja je zaprimila zahtjev nije vlasnik informacije, dužna je, u roku od osam dana od zaprimanja zahtjeva, ustupiti zahtjev instituciji BiH koja, u skladu sa svojim mjerodavnostima, posjeduje informaciju i o tome obavijestiti podnositelja zahtjeva, a u tom slučaju rok za rješavanje zahtjeva teče od dana kada je zahtjev zaprimila institucija BiH kojoj je upućen.

(8) Ako institucija BiH ne posjeduje informaciju i ne može, uz razumno uloženi trud, utvrditi koja je institucija BiH vlasnik informacije, u roku od osam dana donijet će zaključak o zahtjevu kojim će odbaciti zahtjev zbog nenadležnosti, s naputkom o pravu na žalbu Žalbenom vijeću.

(9) Ako je zahtjevom zatražena informacija koja je klasificirana stupnjem tajnosti sukladno zakonu kojim se uređuje tajnost podataka, institucija BiH dužna je ustupiti zahtjev instituciji BiH koja je vlasnik te informacije.

Članak 24.

(Administrativna pristojba i naknada za pristup informacijama)

(1) Na zahtjev za pristup informacijama u postupcima pred institucijom BiH ne plaća se administrativna pristojba.

(2) Institucija BiH ima pravo tražiti od podnositelja zahtjeva naknadu stvarnih materijalnih troškova, kao što su troškovi umnožavanja, skeniranja ili troškovi nosača podataka, kao i za naknadu troškova dostave tražene informacije.

(3) Institucija BiH dužna je obavijestiti podnositelja zahtjeva o obračunu troškova iz stavka (2) ovog članka.

(4) Visinu naknade i način naplate naknade troškova iz stavka (2) ovog članka, u skladu s tržišnim cijenama, odlukom propisuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona na prijedlog Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine.

(5) Prihod od naknade troškova ostvarenih na temelju stavka (2) ovog članka jest prihod proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

Članak 25. (Rokovi)

(1) Na temelju zahtjeva za pristup informacijama, institucija BiH obvezna je rješenjem odlučiti povodom zahtjeva za pristup informaciji bez odgode, a najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

(2) U slučaju nepotpunog ili nerazumljivog zahtjeva, institucija BiH pozvat će podnositelja zahtjeva da ga ispravi u roku od pet dana od dana zaprimanja poziva za ispravak.

(3) Ako podnositelj zahtjeva ne ispravi zahtjev na odgovarajući način, a na temelju dostavljenog se ne može sa sigurnošću utvrditi o kojoj se traženoj informaciji radi, institucija BiH zaključkom će odbaciti zahtjev kao neuredan.

(4) Rok iz stavka (1) ovog članka može se produžiti za još pet radnih dana, računajući od dana kada je institucija BiH trebala odlučiti o zahtjevu za pristup informaciji u slučaju ako se jednim zahtjevom traži veći broj različitih informacija, o čemu je institucija BiH dužna bez odgode obavijestiti podnositelja zahtjeva i navesti razloge zbog kojih je taj rok produžen.

(5) Ako institucija BiH ne odluči o zahtjevu za pristup informacijama u rokovima propisanim ovim člankom, podnositelj zahtjeva ima pravo podnijeti žalbu zbog šutnje administracije.

Članak 26. (Rješavanje po zahtjevu)

(1) Nakon zaprimanja zahtjeva za pristup informacijama, institucija BiH koja rješava zahtjev dužna je poduzeti sve potrebne radnje na prikupljanju zahtijevane informacije, a kada provodi test javnog interesa razmotriti i sve činjenice i okolnosti bitne za obradu zahtjeva u roku utvrđenom člankom 25. ovog zakona.

(2) Institucija BiH ne donosi rješenje povodom zahtjeva u slučaju:

- a) kad obavještava korisnika da je istu informaciju već dobio, a nije protekao rok od 90 dana računajući od dana podnošenja prethodnog zahtjeva;
- b) kad obavještava korisnika da je informacija javno objavljena;
- c) kad obavještava podnositelja zahtjeva da mu je kao stranci u postupku posebnim propisom utvrđena dostupnost informacija iz sudskih, upravnih i drugih na zakonu utemeljenih postupaka;
- d) kad obavještava podnositelja zahtjeva da za informaciju postoji obveza zaštite, odnosno čuvanja tajnosti, sukladno članku 2. st. (2) i (3) ovog zakona;
- e) kad obavještava podnositelja zahtjeva da se podnesak ne smatra zahtjevom u smislu članka 23. ovog zakona, pri čemu je institucija BiH dužna uputiti podnositelja zahtjeva na način ostvarivanja njegova zahtjeva.

(3) Institucija BiH obvezna je bez odgode, a najkasnije u roku od osam dana od dana zaprimanja zahtjeva, obavijestiti podnositelja zahtjeva pisanim putem o postojanju razloga utvrđenih stavkom (2) toč. b), c), d) i e) ovog članka i omogućiti pravo na žalbu Žalbenom vijeću.

(4) Institucija BiH donosi rješenje kad korisniku omogućava pristup informaciji primjenom odredbe članka 25. stavka (1) ovog zakona.

(5) Institucija BiH će u zakonskom roku zaključkom odbaciti zahtjev s uputom o mogućnosti podnošenja žalbe Žalbenom vijeću ako nema informaciju i ne može, uz razumno uloženi trud, utvrditi koja institucija BiH posjeduje informaciju, odnosno nema saznanja gdje se informacija nalazi.

(6) Institucija BiH rješenjem će odbiti zahtjev:

a) ako su ispunjeni uvjeti propisani člankom 19. st. (4), (6) i (7) ovog zakona;

b) ako utvrdi da nema osnove za dopunu ili ispravak dane informacije iz članka 27. ovog zakona;

c) ako se traži informacija koja se ne smatra informacijom u smislu članka 5. stavka (1) točke c) ovog zakona;

d) ako jedan ili više međusobno povezanih podnositelja putem jednog ili više funkcionalno povezanih zahtjeva očito zlorabi pravo na pristup informacijama, a osobito kad zbog učestalih zahtjeva za dostavu istih ili istovrsnih informacija ili zahtjeva kojima se traži veliki broj informacija dolazi do opterećavanja rada i redovitog funkcioniranja institucija BiH.

Članak 27. (Dopuna i ispravak informacije)

(1) Ako podnositelj zahtjeva smatra da informacija pružena na temelju zahtjeva nije točna ili potpuna, može zahtijevati njezin ispravak, odnosno dopunu u roku od 15 dana od dana dobivanja informacije.

(2) Institucija BiH obvezna je odlučiti o zahtjevu za dopunu, odnosno za ispravak informacije iz stavka (1) ovog članka, bez odgode, a najkasnije u roku od 15 dana od dana zaprimanja zahtjeva, sukladno odredbama članka 25. ovog zakona.

Članak 28. (Pravo na žalbu)

(1) Protiv rješenja institucije BiH donesenog u prvostupanjskom postupku povodom zahtjeva za pristup informaciji podnositelj zahtjeva može uložiti žalbu.

(2) Žalba iz stavka (1) ovog članka podnosi se Žalbenom vijeću u roku od 15 dana od dana primitka rješenja.

(3) Podnositelj zahtjeva ima pravo uložiti žalbu u slučaju kada institucija BiH ne odluči o zahtjevu podnositelja u roku od 15 dana i kada institucija BiH ne donosi rješenje iz članka 26. stavka (2) ovoga zakona.

(4) Žalba iz stavka (1) ovog članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(5) Žalbeno vijeće dužno je donijeti rješenje povodom žalbe i dostaviti podnositelju zahtjeva, posredstvom prvostupanjskog tijela, najkasnije u roku od 30 dana od dana zaprimanja žalbe.

(6) Ako Žalbeno vijeće ne odluči povodom žalbe u roku iz stavka (5) ovog članka, podnositelj žalbe ima pravo pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine zbog šutnje administracije.

(7) Institucija BiH dužna je Žalbenom vijeću u postupku povodom žalbe protiv rješenja o ograničenju informacije iz članka 19. st. (2) i (3) ovog zakona omogućiti uvid u informacije koje su predmetom postupka.

(8) Za informacije iz članka 19. stavka (4) točke a) ovog zakona Žalbeno vijeće može zatražiti mišljenje Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine kao državnog sigurnosnog tijela formiranog u skladu s člankom 75. Zakona o zaštiti tajnih podataka Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 54/05 i 12/09).

(9) Kada Žalbeno vijeće za informacije iz stavka (8) ovog članka traži mišljenje sigurnosnog tijela, dužno je donijeti i dostaviti rješenje podnositelju žalbe posredstvom prvostupanjskog tijela najkasnije u roku od 90 dana.

(10) Kada Žalbeno vijeće u postupku rješavanja povodom žalbe treba ispitati pravilnost provedenog testa razmjernosti i javnog interesa, odnosno provesti test razmjernosti i javnog interesa, dužno je donijeti i dostaviti rješenje povodom žalbe podnositelju žalbe posredstvom prvostupanjskog tijela najkasnije u roku od 60 dana.

(11) Kada utvrdi da je žalba utemeljena, Žalbeno vijeće rješenjem će naložiti instituciji BiH da podnositelju žalbe omogući pristup traženoj informaciji, odnosno da odluči o zahtjevu stranke te odredi primjeren rok u kojem je dužno to učiniti.

(12) Smatra se da je institucija BiH onemogućila ili ograničila pristup informaciji podnositelju zahtjeva ako ne postupi po rješenju Žalbenog vijeća ili to ne učini u roku koji je odredilo Žalbeno vijeće.

Članak 29. **(Sudska zaštita)**

(1) Protiv rješenja Žalbenog vijeća nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine, a taj postupak smatra se žurnim i Sud mora donijeti odluku povodom tužbe u roku od 60 dana.

(2) Tužba iz stavka (1) ovog članka odgađa izvršenje rješenja ako je rješenjem omogućen pristup informaciji.

(3) Upravni spor iz stavka (1) ovog članka može pokrenuti i institucija BiH koja je donijela prvostupanjsko rješenje.

DIO ŠESTI - PONOVDNA UPORABA DOKUMENATA

Članak 30.

(Pravo na ponovnu uporabu dokumenata)

(1) Svaki korisnik ima pravo na ponovnu uporabu dokumenata u komercijalne ili nekomercijalne svrhe, u skladu s odredbama ovog zakona.

(2) U svrhu ponovne uporabe, institucija BiH nema obvezu dokument izraditi, prilagođavati ili izdvajati dijelove dokumenta ako to zahtijeva nesrazmjern utrošak vremena ili sredstava niti se od institucije BiH može zahtijevati da nastavi ažurirati, nadograđivati i pohranjivati dokumente u svrhu ponovne uporabe.

(3) Na pitanja koja nisu posebno uređena ovim dijelom zakona primjenjivat će se na odgovarajući način ostale odredbe ovog zakona.

Članak 31.

(Praktična rješenja za ponovnu uporabu dokumenata)

(1) U svrhu poticanja i olakšavanja ponovne uporabe dokumenata, institucija BiH dužna je na lako pretraživ način objaviti dokumente dostupne za ponovnu uporabu, zajedno s metapodacima, u strojno čitljivom i otvorenom obliku u skladu s otvorenim standardima na svojim internetskim stranicama i portalu iz članka 15. stavka (1) ovog zakona.

(2) Središnji portal javnih informacija, koji vodi i održava mjerodavna služba Generalnog tajništva Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, osigurava popis dokumenata dostupnih za ponovnu uporabu, zajedno s metapodacima koji su objavljeni u skladu sa stavkom (1) ovog članka.

(3) Odredba stavka (2) ovog članka ne isključuje uspostavljanje i održavanje posebnih portala kojima se omogućava ponovna uporaba posebnih vrsta dokumenata za institucije BiH koje imaju specifične mjerodavnosti.

(4) U svrhu poticanja i olakšavanja ponovne uporabe dokumenata, institucije BiH koje imaju specifične mjerodavnosti dužne su, na način propisan u stavku (1) ovog članka, objaviti dokumente nad kojima imaju prava intelektualnog vlasništva.

(5) Kada je to moguće i prikladno, omogućit će se međujezično traženje dokumenata.

Članak 32.

(Postupanje povodom zahtjeva za ponovnu uporabu dokumenata)

(1) U zahtjevu za ponovnu uporabu dokumenata podnositelj zahtjeva mora, osim podataka iz članka 23. stavka (3) ovog zakona, navesti dokumente koje želi ponovno uporabiti, oblik i način na koji želi primiti sadržaj traženih dokumenata, kao i svrhu korištenja dokumenata (komercijalna ili nekomercijalna svrha).

(2) Institucija BiH obrađuje zahtjev za ponovnu uporabu dokumenata koji je zaprimila elektronički i elektronički dostavlja odgovor na zahtjev, a ako podnositelj zahtjeva traži i dostavu dokumenata, institucija BiH uputit će podnositelja zahtjeva na podnošenje pismenog zahtjeva u skladu s člankom 23. ovog zakona.

(3) Institucija BiH rješenjem će odlučiti o zahtjevu za ponovnu uporabu dokumenata u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva, a tim rješenjem obvezno se utvrđuju uvjeti za ponovnu uporabu dokumenata, kao i visina i način obračuna naknade.

(4) Rok iz stavka (3) ovog članka može se produljiti za još 20 dana računajući od dana kada je institucija BiH trebala odlučiti o zahtjevu za pristup informaciji u slučaju da se radi o zahtjevu za ponovnu uporabu dokumenata čiji sadržaj zahtijeva dulji rok za prikupljanje informacija i donošenje rješenja, o čemu je institucija BiH dužna pismeno obavijestiti podnositelja zahtjeva i navesti razlog za produljenje roka.

(5) Institucija BiH postupat će po zahtjevu za ponovnu uporabu dokumenata putem sredstava elektroničke komunikacije kad god je to moguće i prikladno.

(6) Institucija BiH rješenjem će odbiti zahtjev ako se zahtjev odnosi na:

- a) informaciju iz članka 19. st. (2), (4), (6) i (7) ovog zakona;
- b) povjerljive statističke informacije sukladno zakonu;
- c) informacije za koje korisnik treba dokazati postojanje pravnog interesa;
- d) dijelove informacije koji sadrže samo logotipe, grbove ili oznake;
- e) informacije koje su u posjedu tijela koja pružaju javne usluge radija, televizije i elektroničkih medija;
- f) informacije koje su u posjedu tijela koja imaju specifične mjerodavnosti;
- g) informacije koje se ne prikupljaju u svrhu obavljanja javnog posla.

(7) Protiv rješenja o ponovnoj uporabi dokumenata može se uložiti žalba Žalbenom vijeću u roku od 15 dana.

(8) Protiv rješenja Žalbenog vijeća iz stavka (7) ovog članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.

(9) Ako institucija BiH odbije zahtjev za ponovnu uporabu dokumenata zbog zaštite prava intelektualnog vlasništva, dužna je obavijestiti podnositelja zahtjeva o nositelju prava intelektualnog vlasništva, ukoliko je poznat, odnosno o nositelju licencije od kojeg je institucija BiH dobila dokument.

(10) Arhiv Bosne i Hercegovine nije dužan obavijestiti podnositelja zahtjeva o nositelju prava intelektualnog vlasništva, odnosno o nositelju licencije iz stavka (9) ovog članka.

Članak 33.

(Uvjeti za ponovnu uporabu dokumenata)

(1) Institucija BiH daje podnositelju zahtjeva podatke za ponovnu uporabu bez ograničenja, za slobodnu uporabu i u otvorenom formatu.

(2) U opravdanim slučajevima, institucija BiH može odrediti uvjete za ponovnu uporabu. U tom slučaju njihov sadržaj i primjena ne smiju neopravdano ograničavati mogućnost ponovne uporabe niti se uvjeti smiju koristiti kako bi se ograničilo tržišno natjecanje.

(3) Uvjeti za ponovnu uporabu dokumenata ne smiju biti diskriminirajući za iste ili slične vrste dokumenata, odnosno za komercijalnu ili nekomercijalnu uporabu.

(4) Na instituciju BiH koja ponovno koristi svoje dokumente kao osnovu za komercijalne aktivnosti koje ne spadaju u djelokrug javnih poslova institucije BiH primjenjuju se isti uvjeti kao za druge korisnike.

(5) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, pravilnikom propisuje vrste i sadržaj uvjeta za ponovnu uporabu dokumenata u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 34.

(Administrativna pristojba i naknada za ponovnu uporabu dokumenata)

(1) Institucija BiH ne naplaćuje administrativnu pristojbu ni naknadu za ponovnu uporabu dokumenata kad dokumente objavljuje na službenoj internetskoj stranici.

(2) Pregledanje službenih dokumenata u prostorijama institucije BiH je besplatno.

(3) Institucija BiH može naplatiti podnosiocu zahtjeva stvarne materijalne troškove ponovne uporabe dokumenata nastale zbog reprodukcije, davanja na uporabu i dostavu dokumenata, u skladu s kriterijima iz članka 24. stavka (4) ovog zakona.

(4) Iznimno, institucija BiH može naplatiti korisniku troškove iz stavka (3) ovog članka ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

- a) institucija BiH pretežno se financira iz vlastitih prihoda ili
- b) korisnik zahtijeva informacije kojima institucija BiH osigurava odgovarajuće prihode kojima pokriva troškove njihova prikupljanja, izrade, reprodukcije i objave.

(5) U slučajevima iz stavka (4) ovog članka institucija BiH odredit će naknadu za ponovnu uporabu u skladu s objektivnim, jasnim i provjerljivim kriterijima za izračun troškova ponovne uporabe dokumenata, što odlukom propisuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona na prijedlog Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine.

(6) Ukupan godišnji prihod institucije BiH iz stavka (4) ovog članka ostvaren na temelju naknade troškova sukladno stavku (5) ovog članka ne smije prelaziti troškove prikupljanja, izrade, reprodukcije i pružanja informacije, uključujući i razuman povrat, u vezi s čim je institucija BiH dužna revidirati način izračuna naknade troškova na godišnjoj razini.

(7) Institucija BiH dužna je na svojoj internetskoj stranici informirati korisnike o kriterijima za naplatu troškova iz članka 24. stavka (4) ovog zakona, kriterijima i načinu obračuna troškova iz

stavka (4) ovog članka te o stvarno naplaćenom iznosu troškova ponovne uporabe dokumenata na godišnjoj razini.

Članak 35. **(Zabrana diskriminacije i isključiva prava)**

(1) Ponovna uporaba dokumenata dopuštena je i dostupna svim podnositeljima zahtjeva uz istu naknadu i pod istim uvjetima, a broj podnositelja zahtjeva kojima tijelo odobrava pravo na ponovnu uporabu nije ograničen.

(2) Institucija BiH ne može ugovorom, drugim sporazumom ili odlukom odobriti podnositelju zahtjeva ponovnu uporabu dokumenata koja bi spriječila ponovnu uporabu tih dokumenata od drugih korisnika.

(3) Iznimno od stavka (2) ovog članka, institucija BiH može odobriti isključivo pravo na ponovnu uporabu dokumenata ako je to prijeko potrebno za pružanje javne usluge ili drugih usluga u javnom interesu, a o opravdanosti razloga za odobravanje takvog isključivog prava preispituje svake tri godine i obavještava Upravni inspektorat Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine.

(4) Upravni inspektorat Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine vodi javno dostupnu evidenciju o svim odobrenim isključivim pravima.

(5) Važeći ugovori i odluke o isključivim pravima moraju se objaviti na internetskoj stranici institucije BiH nakon stupanja na snagu ovog zakona.

(6) Sadržaj i način vođenja evidencije o isključivim pravima za ponovnu uporabu iz stavka (4) ovog članka propisat će Vijeće ministara Bosne i Hercegovine u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona na prijedlog Upravnog inspektorata Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine.

DIO SEDMI - NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA

Članak 36. **(Žalbeno vijeće)**

(1) Žalbeno vijeće obavlja poslove drugostupanjskog tijela u rješavanju žalbi o ostvarivanju prava na pristup informacijama i prava na ponovnu uporabu dokumenata u skladu s ovim zakonom.

(2) Žalbeno vijeće, kao drugostupanjsko tijelo iz stavka (1) ovog članka, predlaže institucijama BiH poduzimanje mjera radi unaprjeđenja ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu dokumenata propisanu ovim zakonom.

(3) Žalbeno vijeće inicira donošenje, izmjene i dopune propisa radi provedbe i unaprjeđenja prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu dokumenata.

Članak 37.
(Inspekcijski nadzor)

(1) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovog zakona obavlja Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine posredstvom Upravne inspekcije.

(2) Inspekcijski nadzor obavlja se povodom zaprimljene predstavke podnosioca zahtjeva za pristup informacijama i ponovnu uporabu dokumenata, na prijedlog treće strane ili po službenoj dužnosti.

(3) Inspektor je samostalan u radu.

(4) Nitko ne smije korištenjem službenog položaja ili na drugi način onemogućavati ili ometati inspektora u obavljanju nadzora i poduzimanju mjera ili radnji za koje je ovlašten.

Članak 38.
(Poslovi inspektora)

(1) U obavljanju inspekcijskog nadzora nad primjenom i provedbom ovog zakona inspektor nadzire:

- a) objavljuje li institucija BiH informacije sukladno članku 14. ovog zakona;
- b) osigurava li institucija BiH javnost rada sukladno članku 16. stavku (1) točki a) ovog zakona;
- c) je li u instituciji BiH određen službenik za informiranje i postupa li u skladu s ovlastima propisanim ovim zakonom;
- d) vodi li institucija BiH registar zahtjeva, postupaka i odluka o ostvarivanju prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu dokumenata;
- e) pravilnost primjene odredaba Zakona povodom zahtjeva za pristup informacijama i zahtjeva za ponovnu uporabu dokumenata;
- f) objavljuje li institucija BiH informacije o naknadi troškova za pristup i ponovnu uporabu dokumenata, kao i uvjete za ponovnu uporabu dokumenata.

(2) U obavljanju inspekcijskog nadzora inspektori imaju pravo zahtijevati i dobiti od institucija BiH sve informacije koje su predmetom postupka u skladu s ovim zakonom.

Članak 39.
(Način rada inspektora)

Inspekcijski nadzor provodi se kao:

- a) neposredni inspekcijski nadzor, izravnim uvidom u podatke i dokumentaciju nadzirane institucije BiH te uvjete i način rada nadzirane institucije BiH;
- b) posredni inspekcijski nadzor, uvidom u dostavljene podatke i dokumentaciju.

Članak 40.
(Neposredni inspekcijski nadzor)

(1) Inspektor je dužan obavijestiti rukovoditelja institucije BiH o provođenju neposrednog inspekcijskog nadzora, u kojem će obaviti neposredni inspekcijski nadzor, najkasnije tri dana prije početka nadzora.

(2) Iznimno od stavka (1) ovog članka, inspektor može obaviti neposredni inspekcijski nadzor bez prethodne najave u slučaju postojanja razloga za hitno postupanje.

(3) Rukovoditelj institucije BiH dužan je omogućiti nesmetano provođenje inspekcijskog nadzora, što uključuje osiguranje radnog prostora za provođenje nadzora, korištenje tehničkih pomagala, podataka i dokumentacije koji su predmetom nadzora.

(4) Inspektor može, po potrebi, u obavljanju nadzora uzimati izjave rukovoditelja nadziranih institucija BiH ili drugih službenika.

Članak 41.
(Posredni inspekcijski nadzor)

(1) Inspektor u obavljanju posrednog inspekcijskog nadzora ovlašten je pismeno zatražiti dostavu dokumentacije i za njezinu dostavu odrediti rok koji ne može biti dulji od 15 dana.

(2) Rukovoditelj institucije BiH ili druga ovlaštena osoba dužna je postupiti prema traženju inspektora, kao i osigurati dostavu potpunih i točnih podataka, a u slučaju nemogućnosti postupanja, pismeno, bez odgode, dostaviti očitovanje.

Članak 42.
(Zapisnik o inspekcijskom nadzoru)

(1) Nakon provođenja inspekcijskog nadzora, inspektor sastavlja zapisnik o utvrđenim nezakonitostima, nepravilnostima i nedostacima.

(2) Zapisnik o inspekcijskom nadzoru iz stavka (1) ovog članka (u daljnjem tekstu: Zapisnik) mora sadržavati:

- a) činjenično stanje te eventualne povrede zakona i drugih propisa, nepravilnosti i nedostatke u radu;
- b) ocjenu stanja;
- c) mjere kojima se nalaže otklanjanje utvrđenih nezakonitosti te rok za izvršenje naloženih mjera;
- d) prijedloge za uklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka u radu;
- e) obvezu izvješćivanja inspektora o poduzetim mjerama;
- f) pouku o pravu na žalbu.

(3) Inspektor je dužan, ovisno o prirodi naloženih mjera, odrediti primjeren rok za njihovo izvršenje.

(4) Ako se prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora ne utvrde nezakonitosti, nepravilnosti ili nedostaci u radu, o toj činjenici pismeno će biti obaviješten rukovoditelj institucije BiH.

Članak 43. **(Prava i dužnosti inspektora)**

(1) Inspektor zapisnikom može izreći sljedeće mjere:

- a) naložiti poduzimanje odgovarajućih mjera radi otklanjanja utvrđenih povreda ovog zakona i propisa donesenih na temelju ovog zakona, nepravilnosti i nedostataka u radu nadzirane institucije BiH;
- b) zabraniti obavljanje radnji koje su poduzimane protivno ovom zakonu;
- c) predložiti poduzimanje mjera u cilju otklanjanja nepravilnosti ili nedostataka u radu;
- d) predložiti poduzimanje mjera s ciljem unaprjeđenja rada nadzirane institucije BiH.

(2) Zapisnik se dostavlja rukovoditelju nadzirane institucije BiH.

(3) Zapisnik se može dostaviti i instituciji BiH kojoj, na temelju propisa o ustrojstvu tijela uprave na razini institucija Bosne i Hercegovine, nadzirana institucija BiH neposredno odgovara za rad.

Članak 44. **(Kontrola izrečenih mjera iz zapisnika)**

(1) Rukovoditelj nadzirane institucije BiH dužan je izvršiti izrečene mjere u roku koji je određen zapisnikom.

(2) Rukovoditelj nadzirane institucije BiH dužan je, u roku od 15 dana računajući od dana isteka roka za poduzimanje zapisnikom izrečenih mjera, dostaviti inspektorima izvješće i dokaze o izvršenju mjera.

(3) Kontrolu izvršenja izrečenih mjera inspektor, u pravilu, obavlja posredno, pribavljanjem izvješća i dokaza o provođenju mjera.

(4) Kontrola izvršenja izrečenih mjera može se obaviti i neposrednim kontrolnim inspekcijskim nadzorom ako to zahtijeva priroda radnji koje u izvršenju mjera treba poduzeti, odnosno kada potrebu neposrednog kontrolnog nadzora utvrdi inspektor zbog nedostataka u izvješću.

Članak 45. **(Izvješćivanje o nepoštivanju izrečenih mjera)**

U slučaju da nadzirana institucija BiH ne izvrši mjere izrečene radi uklanjanja nezakonitosti, glavni upravni inspektor obavezan je izvijestiti:

- a) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, ako mjere ne izvrši institucija BiH čiji rukovoditelj neposredno odgovara Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, i

b) osnivača institucije BiH.

Članak 46.
(Postupanje povodom predstavki)

- (1) Inspektori postupaju povodom predstavki na rad institucija BiH u vezi s primjenom ovog zakona.
- (2) Inspektor je dužan razmotriti podnesenu predstavku iz stavka (1) ovog članka.
- (3) Ako u postupku razmatranja predstavke inspektor ocijeni da su navodi izneseni u predstavi utemeljeni, inspektor je ovlašten uputiti upozorenje instituciji BiH na koju se predstavka odnosi radi hitnog poduzimanja aktivnosti za otklanjanje mogućih nezakonitosti, kao i radi dostave izvješća o poduzetim aktivnostima.
- (4) Ako se u postupku povodom predstavke utvrdi da su činjenice izložene u predstavi točne, a otklanjanje nezakonitosti ili nepravilnosti zahtijeva izricanje mjere, inspektor će po službenoj dužnosti provesti inspekcijski nadzor na način i u skladu s ovlastima iz ovog zakona.
- (5) Inspektor je dužan obavijestiti podnositelja predstavke o utvrđenim činjenicama, odnosno poduzetim mjerama povodom predstavke.
- (6) Obavijest iz stavka (5) ovog članka nije upravni akt.

DIO OSMI – OMBUDSMAN ZA LJUDSKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 47.
(Obveze službenika za informiranje prema Instituciji ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine)

Službenik za informiranje dužan je dostaviti Instituciji ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine godišnje izvješće iz članka 17. stavka (8) ovog zakona.

Članak 48.
(Godišnje izvješće Institucije ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine)

Institucija ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine izrađuje Godišnje izvješće o stanju u području slobode pristupa informacijama na razini institucija Bosne i Hercegovine, koje dostavlja mjerodavnim institucijama.

DIO DEVETI – PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 49.

(Prekršajne odredbe u slučaju nepostupanja prema rješenju Žalbenog vijeća)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u instituciji BiH koja ne postupi u skladu s rješenjem Žalbenog vijeća iz članka 28. stavka (10) ovog zakona ili ne postupi u roku koji je određen rješenjem Žalbenog vijeća.

(2) Odgovorna osoba iz stavka (1) ovog članka može biti kažnjavana više puta, sve dok ne postupi po rješenju Žalbenog vijeća.

Članak 50.

(Prekršajne odredbe u slučaju nepostupanja prema odredbama ovog zakona)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj službena osoba koja ošteti, uništi, skriva ili na drugi način učini nedostupnim dokument koji sadrži informaciju u namjeri da onemogući ostvarivanje prava na pristup informacijama.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se fizička osoba, odnosno novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 20.000,00 KM kaznit će se pravna osoba, koja uporabi informacije protivno objavljenim uvjetima za ponovnu uporabu dokumenata iz članka 32. ovog zakona.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u instituciji BiH ako:

- a) ne postupi po nalogu upravnog inspektora;
- b) ne omogući upravnom inspektoru uvid u informacije koje su predmetom postupka, ne dostavi tražene podatke ili dostavi nepotpune odnosno netočne podatke;
- c) onemogući inspektoru nesmetano obavljanje nadzora;
- d) u zapisnikom određenom roku ne otkloni nezakovitosti, nepravilnosti i nedostatke utvrđene zapisnikom;
- e) ne objavi informacije sukladno odredbi članka 14 st. (2) i (3) ovog zakona.

DIO DESETI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 51.

(Primjena Zakona o upravnom postupku)

Na sva pitanja kojima se uređuje vođenje postupka, a koja nisu uređena ovim zakonom, na odgovarajući način se primjenjuju odredbe Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16).

Članak 52.
(Prestanak važenja propisa i okončanje pokrenutih postupaka)

- (1) Institucije BiH osigurat će organizacijske, materijalne, tehničke i druge uvjete za provedbu odredaba ovog zakona u roku od šest mjeseci računajući od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje važiti Zakon o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 28/00, 45/06, 102/09, 62/11 i 100/13).
- (3) Postupci pokrenuti do dana stupanja na snagu ovog zakona bit će okončani po propisima koji su bili na snazi u vrijeme pokretanja postupka, ako je to povoljnije za stranku u postupku.
- (4) Svi podzakonski akti doneseni na temelju Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini ostaju na snazi do donošenja novih.

Članak 53.
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Službenom glasniku BiH“.

Broj: 01,02-02-1-1031/23
30. kolovoza 2023. godine
S a r a j e v o

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Marinko Čavara

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

Dr. Nikola Špirić